

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ

ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

Με ασφάλεια σε ένα κόσμο που αλλάζει

Βερολίνο, 7 – 8 Μαΐου 2001

Με ασφάλεια σε έναν κόσμο που αλλάζει

Σήμερα το Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα (Ε.Σ.Κ.) πραγματοποιεί το 5^ο του Συνέδριό στο Βερολίνο που αποτελεί την πόλη σύμβολο μίας πιο ενοποιημένης ηπείρου μετά από δεκαετίες διχασμού. Ποτέ στο παρελθόν η Ένωση δεν είχε τόση μεγάλη σημασία για τους Ευρωπαίους, προκειμένου να απαντήσουν στις προκλήσεις της ολοκλήρωσης και της παγκοσμιοποίησης και να ανταποκριθούν στις προσδοκίες των πολιτών. Οι Σοσιαλδημοκράτες και οι Ευρωπαίοι Σοσιαλιστές αισθάνονται ιδιαίτερα υπεύθυνοι απέναντι στο μέλλον της Ευρώπης και στο παγκόσμιο ρόλο της.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει σημειώσει μεγάλη πρόοδο κατά την διάρκεια των τελευταίων χρόνων με:

- Θετικά αποτελέσματα προς την πλήρη απασχόληση και την κοινωνική συνοχή
- την εισαγωγή του ΕΥΡΩ
- την συνεχή πρόοδο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και την δημιουργία μια ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας
- τη Χάρτα των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, σημαντικό βήμα προς την Ευρώπη των πολιτών
- την ανάπτυξη των ευθυνών της Ε.Ε. σε περιβαλλοντικά ζητήματα
- τη θέση φιλόδοξων στόχων για μια οικονομία της γνώσης ανταγωνιστική μέχρι το 2010

Τέσσερις μεγάλες υποχρεώσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους μας περιμένουν:

- η ενδυνάμωση της πολιτικής ένωσης κατά τέτοιο τρόπο ώστε η διευρυμένη ένωση να είναι πιο ισχυρή και να μπορέσει να εκπληρώσει τον ρόλο της για το σύνολο της Ευρώπης
- ο εκσυγχρονισμός και η ενίσχυση του κοινωνικού μοντέλου
- η συμμετοχή στην οικοδόμηση ενός κόσμου πιο δίκαιου
- η συμμετοχή των πολιτών για περισσότερη Ευρώπη

1. Διευρύνοντας και Μεταρρυθμίζοντας τη Ε.Ε

Το έργο συμφιλίωσης και καλής γειτονίας του Willy Brandt που ξεκίνησε παλιότερα εδώ στο Βερολίνο, μπορεί τώρα να ολοκληρωθεί. Η είσοδος των νέων κρατών μελών της Ένωσης είναι πολιτικά απαραίτητη, οικονομικά σημαντική και ηθικά υποχρεωτική. Πλησιάζουμε στην πραγματοποίηση της προσδοκίας μας να ζήσουμε σε μια σταθερή και δημοκρατική ήπειρο.

Η διεύρυνση γίνεται προς όφελος όλων και γι' αυτό το λόγο θα αποτελέσει επιτυχία για όλους. Την ίδια στιγμή ο κόσμος θέτει ερωτήματα για τα οποία απαιτεί απαντήσεις. Όλοι οι ευρωπαίοι πολίτες ωφελούνται από μια πολιτική ενεργούς συνεργασίας. Η ανάπτυξη και η προοπτική της διεύρυνσης ήδη δημιουργούν θέσεις εργασίας τόσο στην Ένωση όσο και στις υποψήφιες για ένταξη χώρες. Μεταβατικές ρυθμίσεις είναι απαραίτητο να υπάρξουν. Η δημιουργία δικτύων μεταφοράς και διευρωπαϊκών επικοινωνιών, η ομογενοποίηση των περιβαλλοντικών και των κοινωνικών κριτηρίων, βελτιώνει την ποιότητα ζωής όλων των Ευρωπαίων. Η από κοινού καταπολέμηση της εγκληματικότητας είναι πιο αποτελεσματική από την ατομική δράση.

Η Συνθήκη της Νίκαιας ανοίγει το δρόμο στη διεύρυνση γιατί ενισχύει την πολιτική ικανότητα της Ε.Ε., γιατί της επιτρέπει να δρα πιο αποτελεσματικά. Ο στόχος μας παραμένει μια Ε.Ε. ισχυρή και ικανή να δράσει, η οργάνωσή της οποίας και ο τρόπος λειτουργίας θα είναι κατανοητός από τον πολίτη και θα διακρίνεται από μια μεγαλύτερη δημοκρατική νομιμοποίηση. Η ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι αναγκαία μόνο για την διεύρυνση αλλά για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε συνολικά τα νέα μας καθήκοντα που προκύπτουν από έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο. Η πρόκληση αυτή δεν αποτελεί μόνο καθήκον των κρατών μελών αλλά και των υποψηφίων κρατών για ένταξη.

Όσον αφορά τα υποψήφια για ένταξη κράτη καθεαυτά, θα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για να προετοιμαστούν για την διεύρυνση και να εκπληρώσουν τα κριτήρια που καθορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης το 1993 και συγκεκριμενοποιήθηκαν από τα επόμενα Συμβούλια. Κάθε χώρα θα κριθεί με βάση τις ατομικές επιδόσεις που θα σημειώσει. Η Ε.Ε. έχει την υποχρέωση να βοηθήσει τις υποψήφιες χώρες να αντιμετωπίσουν τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα και να ενισχύσουν τα δημοκρατικά καθεστώτα τους προκειμένου να γίνουν πλήρη μέλη της Ένωσης το συντομότερο δυνατό. Στόχος μας είναι να συνδυάσουμε την ποιότητα με την ταχύτητα. Θα κάνουμε ότι μπορούμε για να καταστήσουμε δυνατή τη συμμετοχή των νέων κρατών μελών στις ευρωεκλογές του 2004.

2. Εκσυγχρονίζοντας και ενισχύοντας το κοινωνικό και οικονομικό μοντέλο.

Η Ευρώπη δεν είναι μόνο μια ενιαία αγορά. Η Ευρώπη είναι μια πλουραλιστική κοινωνία βασιζόμενη στην διαφορετικότητα και στις αρχές του ανθρωπισμού. Τα ατομικά δικαιώματα, η δημοκρατία, η κοινωνική ευθύνη, η ισότητα των ευκαιριών, η ισορροπία μεταξύ της προσωπικής επιτυχίας και της αλληλεγγύης, μεταξύ του ατόμου και του κράτους, αποτελούν τις αξίες που συμμερίζεται η σοσιαλδημοκρατία στην Ευρώπη.

Είμαστε υπεύθυνοι για την διαφύλαξη της δέσμης αυτών των αξιών μέσα σε έναν κόσμο που μεταβάλλεται γρήγορα. Αναλαμβάνουμε να αντιμετωπίσουμε την πρόκληση της παγκοσμιοποίησης, θα εκμεταλλευτούμε τις δυνατότητες που προσφέρει και θα καταπολεμήσουμε τους κινδύνους που ελλοχεύουν. Θέλουμε να διαχειριστούμε την παγκόσμια αλλαγή προς όφελος της ανθρώπινης ανάπτυξης, επιτρέποντας μεγαλύτερη αλληλεγγύη, μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή και αξιοποιώντας την παγκοσμιοποίηση για την δημιουργία ευκαιριών για όλους και όχι μόνο για μια ισχυρή μειοψηφία. Αυτό σημαίνει «Ασφάλεια σε ένα κόσμο που αλλάζει».

Προετοιμάζουμε την Ευρώπη για τη παγκοσμιοποίηση και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα:

- με το ενιαίο νόμισμα
- με ένα καλύτερο συντονισμό των οικονομικών, φορολογικών και κοινωνικών πολιτικών, προς το συμφέρον της διαρκούς ανάπτυξης, όπου η ευρώ-ομάδα των κρατών θα είχε μια ειδικότερη ευθύνη για ένα πραγματικό συντονισμό μέσα στην ευρώ-ζώνη.

Εκσυγχρονίζουμε το κοινωνικό και οικονομικό ευρωπαϊκό μοντέλο με στόχο την πλήρη απασχόληση προκειμένου να είναι έτοιμο για μια κοινωνία της παγκόσμιας γνώσης:

- αναπτύσσοντας την κοινωνική ασφάλεια και την κοινωνική ολοκλήρωση ως θεμέλιο των κοινωνιών μας
- ενθαρρύνοντας σε όλα τα επίπεδα το κοινωνικό διάλογο
- ενισχύοντας την εκπαίδευση και την δια βίου μάθηση
- ενισχύοντας τα δικαιώματα των ευρωπαϊκών εργαζομένων με καλύτερη πληροφόρηση και συμμετοχή τους
- με ενεργή ευρωπαϊκή πολιτική στον τομέα της καινοτομίας και στην ανάπτυξη ενός πραγματικού τομέα ευρωπαϊκής έρευνας
- δημιουργώντας δυνατότητες πρόσβασης για όλους στις νέες τεχνολογίες της πληροφόρησης
- αναπτύσσοντας σε ευρωπαϊκό επίπεδο τρόπους ρύθμισης που να διασφαλίζουν την ποιότητα των δημοσίων υπηρεσιών και το γενικό συμφέρον, σε επίπεδο τιμών που όλοι μπορούν να ανταποκριθούν
- ενθαρρύνοντας την πρωτοβουλία και την καινοτομία στις επιχειρήσεις
- δημιουργώντας περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα καθώς και στον τριτογενή τομέα.

Θέλουμε να οικοδομήσουμε μια ανοιχτή κοινωνία, πλουραλιστική, πολυεθνική και υποστηρίζουμε για το σκοπό αυτό ενεργές πολιτικές για την διαχείριση της διαφορετικότητας και την διευκόλυνση της συνύπαρξης.

Θέλουμε η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών να γίνει μια πραγματικότητα. Δεσμευόμαστε ξεκάθαρα αυτό να ισχύσει σε όλες τις πτυχές της ζωής, και να υπάρχει ισοτιμία ανδρών/γυναικών σε όλους τους πολιτικούς θεσμούς.

Θέλουμε η Ε.Ε. να αναλάβει πρωταγωνιστικό ρόλο σε ζητήματα προστασίας του περιβάλλοντος, ξεκινώντας από την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών. Καλούμε όλες τις χώρες και κυρίως τις ΗΠΑ, να σεβαστούν το πρωτόκολλο του Κιότο. Έχουμε κοινή ευθύνη για την συνέχιση της σταθεροποιητικής αναπτυξιακής πολιτικής. Χρειαζόμαστε μια νέα προσέγγιση για την γεωργία που να διασφαλίζει στους πολίτες υγιή διατροφή και καλύτερη ισορροπία στη διατροφική αλυσίδα, διατηρώντας την εδαφική συνοχή. Το Ε.Σ.Κ. θα καταθέσει την δική του πρόταση σε αυτή τη θεμελιώδη συζήτηση.

3. Ο παγκόσμιος ρόλος της Ε.Ε. στην οικοδόμηση ενός κόσμου πιο δίκαιου

Θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε το «βάρος» της Ένωσης στον κόσμο προκειμένου να επιβάλουμε στους διεθνείς οργανισμούς πιο αποτελεσματικούς κοινωνικούς και οικολογικούς κανονισμούς. Θέλουμε η Ε.Ε. να συμβάλει στην παγκόσμια πρόοδο, στη διασφάλιση της ειρήνης και της δημοκρατίας και στην ανάπτυξη μιας νέας πολιτικής για τα δικαιώματα του ανθρώπου. Η Ε.Ε. πρέπει να συμβάλει ενεργά στην προσπάθεια για το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των αποφάσεων του Ο.Η.Ε. Πρέπει επίσης να συμβάλει στην πρόληψη της χρήσης βίας στις διεθνείς σχέσεις. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να ηγηθεί της προσπάθειας για την καταπολέμηση της φτώχειας με την βοήθεια πιο δίκαιων εμπορικών κανόνων, την μείωση του χρέους και την άμεση παροχή βοήθειας. Πρέπει να μειώσουμε την κερδοσκοπία που προέρχεται από την παγκόσμια κίνηση των κεφαλαίων και για να

το πετύχουμε αυτό πρέπει να μελετήσουμε την υποβολή φορολογικών μέτρων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται να διαμορφώσει μια γενναιόδωρη και προσεκτική κοινή πολιτική για την μετανάστευση. Πρέπει επίσης να ενισχυθεί ο συντονισμός στην πολιτική ασύλου. Αυτές οι πολιτικές θα πρέπει να βασίζονται σε μια εταιρική σχέση με τις χώρες προέλευσης των μεταναστών, μόλις αυτό καταστεί εφικτό.

Η βαλκανική πολιτική της Ε.Ε., στο πλαίσιο του συμφώνου σταθερότητας για την Νοτιανατολική Ευρώπη, αποτελεί ζωντανό παράδειγμα που αποδεικνύει ότι οι ευθύνες της Ε.Ε. δεν περιορίζονται μέσα στα εσωτερικά της σύνορα και ότι είναι δυνατόν να αναπτυχθούν διάφορες μορφές συνεργασίας και εταιρικής σχέσης. Γι' αυτό το λόγο η Ευρωμεσογειακή πολιτική που αποφασίστηκε στη Βαρκελώνη πρέπει να ενισχυθεί και να αναπτυχθεί προς το συμφέρον της σταθερότητας και της προόδου της Ευρώπης και των λαών του νότου. Το Ε.Σ.Κ. ζητάει επίσης νέες πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της συνεργασίας με τις χώρες ΚΑΚ (Ρωσία, Ουκρανία, Λευκορωσία και Μολδαβία) όπως συμβαίνει με την βόρεια διάσταση της πολιτικής της ένωσης, που να επικεντρώνονται στην οικονομική και κοινωνική μεταρρύθμιση, την βελτίωση της διαφάνειας στο εσωτερικό των κοινωνιών τους και την ελευθερία του τύπου. Μόνο αν κινηθούμε προς αυτή τη κατεύθυνση θα αποφύγουμε την δημιουργία ενός νέου «σιδηρού παραπετάσματος» σε ορισμένες περιοχές της Ευρώπης.

Η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) μπορεί να απαντήσει στις ανάγκες της νέας Ευρώπης και στις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης, τις οποίες η Ευρώπη μπορεί να αντιμετωπίσει μόνο αν ενεργήσει από κοινού. Η ΚΕΠΠΑ αποτελεί επίσης προϋπόθεση για μια σχέση σταθερή, ισχυρή και ισότιμη με τους Αμερικάνους εταίρους μας και για μια πιο στενή συνεργασία μεταξύ Ευρώπης και Ρωσίας. Είναι απαραίτητο η Ευρώπη να αποκτήσει μεγαλύτερη συνοχή στην εκπροσώπησή της στους διεθνείς οργανισμούς. Με την ΚΕΠΠΑ, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να αναπτύξει μια παγκόσμια έννοια της ασφάλειας με στοιχεία πολιτικά, στρατιωτικά, οικονομικά, κοινωνικά και οικολογικά που θα λαμβάνουν υπόψη τους την ποικιλομορφία των αναγκών για την αποτελεσματική πρόληψη των κρίσεων και την διαχείριση αυτών με μη στρατιωτικά και στρατιωτικά μέσα. Η στενή συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη, τον ΟΑΣΕ και το ΝΑΤΟ αποτελεί προϋπόθεση για όλα αυτά.

4. Η συμμετοχή των πολιτών

Η νομιμοποίηση της Ε.Ε. εξαρτάται από τη συμμετοχή και τη στήριξη των πολιτών. Αυτό δεν αποτελεί κεκτημένο. Εάν η Ε.Ε. θέλει να ανταποκριθεί στις μεγάλες υποχρεώσεις του μέλλοντος, θα πρέπει να πείσει τους πολίτες για την ευρωπαϊκή προοπτική. Πρώτα απ' όλα, θα πρέπει να διαμορφώσει πολιτικές που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πολιτών της.

Επίσης, πρέπει να αναμορφώσουμε την Ε.Ε. ώστε να μπορέσει να ολοκληρώσει την αποστολή της που είναι η δημιουργία μιας Ένωσης πιο στενής ανάμεσα στους λαούς της. Περισσότερο από ποτέ, μετά το Συμβούλιο Κορυφής της Νίκαιας, η ανάπτυξη της δυνατότητας των θεσμών της Ε.Ε. να λειτουργήσουν κατά τρόπο ανοιχτό και διάφανο, αποτελεί σημαντικότερη προτεραιότητα. Γι' αυτό η διαδικασία συζήτησης που άρχισε στη Νίκαια και θα ολοκληρωθεί το 2004 με μια νέα Διακυβερνητική Διάσκεψη είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Θέλουμε ένα μεγάλο, ανοιχτό διάλογο για τους στόχους της Ε.Ε., για τις δομές και τις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων. Αυτός ο διάλογος πρέπει να συμπεριλαμβάνει τους πολίτες – και ειδικότερα τους νέους, την κοινωνία των πολιτών και τους κοινωνικούς εταίρους. Τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Κόμματα, συμπεριλαμβανομένου και του Ε.Σ.Κ., έχουν σημαντικό ρόλο στη ανάπτυξη διαλόγου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή και το Συμβούλιο Υπουργών, τα εθνικά κοινοβούλια και οι τοπικές αρχές πρέπει να εμπλακούν σε ένα σχήμα βασισμένο για παράδειγμα στη μέθοδο συνεδριάσεων (convention method), η οποία συνήθως χρησιμοποιείται για την προετοιμασία της Χάρτας των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Με αυτό τον τρόπο οι προτάσεις θα μπορούσαν να προετοιμαστούν ώστε η Διακυβερνητική να ολοκληρωθεί σύντομα.

Θέλουμε:

- να επανεξετάσουμε το καθεστώς της Χάρτας των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων σε σχέση με τις Συνθήκες
- να αναμορφώσουμε τις Συνθήκες και τους θεσμούς με στόχο να καταστήσουμε πιο διαφανή και δημοκρατική τη λήψη των αποφάσεων, ένα νέο προσδιορισμό του ρόλου των εθνικών κοινοβουλίων στο οικοδόμημα της Ευρώπης ενισχύοντας συγχρόνως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μια καλύτερη κατανομή καθηκόντων ανάμεσα στην Ένωση, τα Κράτη Μέλη και τα τοπικά και περιφερειακά τους όργανα με σεβασμό στην αρχή της επικουρικότητας. Μόνο με αυτόν τον τρόπο η Ε.Ε. μπορεί να αξιοποιήσει το πλήρες δυναμικό της και να επιτύχει επαρκή νομιμότητα.
- να απλοποιήσουμε τη δομή της διακυβέρνησης της Ένωσης και να εδραιώσουμε καθαρές και διαφανείς αρμοδιότητες ανάμεσα στους θεσμούς της Ένωσης
- να δημιουργήσουμε μια Ευρωπαϊκή διοίκηση που επιθυμούν οι πολίτες, διάφανη και υπεύθυνη που να προάγει υψηλά δημόσια πρότυπα.

Πρόκειται για αυτό που κάποιοι θα ονόμαζαν συνταγματική διαδικασία. Άλλοι θα έδιναν έμφαση στην ικανότητα της Ευρώπης να δράσει καλύτερα. Θέλουμε μια Ευρώπη, όπου μπορούμε να επιτύχουμε περισσότερα μαζί απ' όσα μπορούμε να επιτύχουμε μόνοι.

Θέλουμε να συνεργαστούμε με τους εργαζόμενους, τους εργοδότες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις για να δείξουμε στον κόσμο ότι η οικονομική επίδοση και η κοινωνική ευθύνη δεν είναι αντίθετες έννοιες αλλά μάλλον συμπληρωματικές. Θέλουμε να συνεργαστούμε με τους νέους για να οικοδομήσουμε μια Ευρώπη πιο ανθρώπινη, κοινωνικά πιο δίκαιη, μια Ευρώπη δυναμική που να βασίζεται στη γνώση, την πλήρη απασχόληση και την ευπρεπή ποιότητα ζωής. Θέλουμε να συνεργαστούμε με όλους τους πολίτες για να κάνουμε πραγματικότητα μια Ευρώπη όπου οι διαφορετικοί πολιτισμοί θα συνυπάρχουν ειρηνικά, όπου ο ρατσισμός και η ξενοφοβία δεν θα έχουν θέση. Θέλουμε να συνεργαστούμε με τις γυναίκες και τους άντρες για να κάνουμε την Ευρώπη ένα πρότυπο ισότητας. Θέλουμε να συνεργαστούμε με τα τοπικά και περιφερειακά όργανα για να διαμορφώσουμε μια σταθερή εταιρική σχέση με την κοινωνία πολιτών, για τη δημοκρατική συμμετοχή των πολιτών. Θέλουμε να συνεργαστούμε με την επιστημονική κοινότητα για να οδηγήσουμε την Ευρώπη στην πρώτη γραμμή της προόδου. Θέλουμε να

συνεργαστούμε με τον κόσμο της τέχνης, για να διατηρήσουμε τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό και την Ευρωπαϊκή ταυτότητα.

Ο Δημοκρατικός Σοσιαλισμός, με την πλούσια διεθνιστική παράδοσή του, είναι η δύναμη που μπορεί να οδηγήσει την Ευρώπη με επιτυχία στο μέλλον. Θα δεχτούμε τις προκλήσεις και υποσχόμαστε στους λαούς της Ευρώπης την ασφάλεια σε έναν κόσμο που αλλάζει.